

ТАҚРИЗ

ба автореферати рисолаи диссертатсионии Маҳмадалиев Эрач Шукурллоевич дар мавзӯи «Асосҳои методии таълими конвергентии технология ва информатика дар омодакунии омӯзгорони ояндаи фанни технология (таълими меҳнат)», барои дарёфти дараҷаи номзади илми педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.08 – Назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ пешниҳод гардидааст.

Системаи ислоҳоти маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар назди мактаб вазифаи тарбияи шахси озод, эҷодкор, маълумотнок, соҳиб фарҳанг ва фаъолро ба пеш мегузорад. Масъалаи ташаккули маҳорат ва рушди қобилияти омӯзгори оянда ҳамчун проблемаи муҳимми методикаи таълим дар замони муосир ба ҳисоб меравад. Дар ин раванд истифодаи технологияи муосир самарабахш мебошад.

Омодакунии омӯзгори ояндаи фанни технология (таълими меҳнат) бо истифода технологияҳои муосир барои имрӯзаи ҷумҳурӣ хеле мубрам мебошад, зеро шогирдони зиёди тайёркардаи ин омӯзгорон барои иҷрои масъалаҳои ҷоруми стратегии миллии ҷумҳурӣ – саноатикунони кишвар ҳиссагузор шуда метавонанд.

Унвонҷӯ дуруст қайд менамояд, ки сатҳи омодагии омӯзгорони ояндаи фанни технология барои омӯзиши таълими конвергентӣ то дараҷаи зарурӣ инкишоф наёфтааст ва ӯ сабабҳои онро дар масъалаҳои зерин мебинад:

- ба таври кофӣ коркард нашудани методикаи ташаккули маҳорати эҷодии омӯзгорони ояндаи фанни технология зимни таълими конвергентӣ дар муассисаҳои таълимӣ;
- дар сатҳи лозимӣ нарасидани маводи методӣ доир ба супоришҳои эҷодию амалии таълими конвергентӣ дар ҷараёни таълим;
- истифодаи нопурраи имкониятҳои низоми таълими конвергентӣ барои ташаккули маҳорати эҷодӣ-техникии омӯзгорони ояндаи фанни

технология (таълими меҳнат) ва самаранок истифода набурдани онҳо дар раванди таълим;

- ҳангоми такомули маҳорати эҷодии омӯзгорони ояндаи фанни технология қобилиятҳои завқмандӣ, шавқу рағбати онҳо дар самти таълими конвергентӣ он қадар назаррас нест.

Ҳангоми таҳқиқот Маҳмадалиев Э.Ш. ба чунин хулоса меояд:

1. Малақаҳои мушоҳидакорӣ ва сарфаи вақт дар машғулиятҳои таълими конвергентии технологияи касбӣ ва технологияи иттилоотӣ бо истифода аз тахтаи электронӣ, донишҳои назариявии донишҷӯёнро такмил дода фаҳмишҳои мақсадноки мавзӯро оид ба технологияҳои муосир устувор мегардонад. Чунин усул метавонад, дарки фаъолияти таълимии донишҷӯёнро ба омӯзиш ва азхудкунии амалҳои махсуси техникӣ ҳангоми ҳосилкунии маҳсули эҷодӣ зиёд гардонад.
2. Истифодаи самараноки методикаи таълими конвергентӣ бо дарназардошти таҷрибаҳои техникӣ ва мутобиқ ба барномаи таълимӣ боиси рушди фанни технология (таълими меҳнат) ва тафаккури умумии илмию эҷодии донишҷӯён мегардад.
3. Агар раванди машғулиятҳои технология (таълими меҳнат) бо усули таълими конвергентӣ ба роҳ монда шавад, худомӯзии донишҷӯён бештар тақон меёбад.
4. Таълими конвергентӣ донишҷӯёнро ба хусусият ва сохти қори таҷҳизоти муосири худидорақунанда, пайдоиши маҳсулоти ҷадид аз наздик шинос намуда, мавқеъ ва аҳамияти муҳимми онро дар рушди саноатикунони кишвар таъмин менамояд.
5. Бояд тазаққур дод, ки таълими конвергентии технологияи касбӣ ва технологияи иттилоотӣ қобилияти ихтироъкории донишҷӯён, фаҳиши ҷолибияти эҳёи хунароҳои мардумӣ ба воситаи технологияи пешрафта, дарки самараноки дастгоҳҳои автоматӣ нисбат ба дастгоҳҳои механикиро бедор мекунад ва ғайра.

Аз рӯи мақолаҳои таълифнамудаи унвончӯ, ки 19 номгӯ иборат аст, аз ин 11 тоаш дар маҷаллаҳои аз ҷониби ҚОА-и ҷумҳурӣ эътироф гардида нашр шудааст, хулоса кардан мумкин аст, ки ҷиҳати ҳалли масъалаи таҳқиқшаванда унвончӯ кӯшиши зиёд намудааст.

Хулоса, рисолаи Маҳмадалиев Эраҷ Шукурллоевич дар мавзӯи “Асосҳои методи таълими конвергентии технология ва информатика дар омодакунии омӯзгорони ояндаи фанни технология (таълими меҳнат)” - ро аз рӯи ҷиҳатҳои назарявӣ ва амалӣ ҷавобгӯ ба талаботи ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон арзёбӣ намудан мумкин ва муаллифи он сазовори соҳиб шудан ба дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.08 – Назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ мебошад.

Тақриздиханда:

доктори илмҳои педагогӣ,

профессор, академики Академияи

таҳсилоти Тоҷикистон

Лутфуллоев Маҳмадулло

Имзои д. и. н., профессор, академики ИТ

М. Лутфуллоевро - ро тасдиқ менаҷам

Сардори шуъбаи кадрҳои АТТ



Самедов М